

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/3/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5708203238
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5708203238.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: SECO AUTOTRANS s.r.o., so sídlom ul. Jesenského 25, Martin, IČO: 31 607 713, právne zastúpený JUDr. Danielom Vankom, advokátom so sídlom ul. D. XX, E., proti odporcovi: S. Q., nar. X.X.XXXX, bytom ul. E. XX, E., právne zastúpený Mgr. Vladimírom Žiškom, advokátom so sídlom v E., ul. E.B. A. č. X, v konaní o zaplatenie 4.578,93 Eur istiny s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 9C 147/2008-178, takt

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 4.578,94 Eur s 8,5% úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 28.3.2008 do zaplatenia - všetko spolu do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a v zrušenej časti mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Rozsudku okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol, s a n e d o t ý k a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 4.578,94 Eur s 8,5%-ným úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 28.3.2008 do zaplatenia, všetko spolu do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa zamietol. Súd priznal navrhovateľovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Z dôvodov rozsudku vyplýva, že súd mal za nesporne preukázané na základe zhodného vyjadrenia navrhovateľa a odporcu, že predmetné motorové vozidlo odporcu bolo odparkované v areáli navrhovateľa s jeho súhlasom. Súd posúdil právny vzťah medzi účastníkmi s prihliadnutím na vyššie uvedené podľa § 747 Občianskeho zákonníka, t.j. že medzi účastníkmi bola uzavretá ústna zmluva o úschove podľa § 747 Občianskeho zákonníka. K takémuto záveru súd dospel potom, čo na základe výpovede účastníkov konania, predvolaných svedkov nebolo preukázané, že odporca si ponecháva svoje nepojazdné motorové vozidlo v priestoroch navrhovateľa z dôvodu, že chce, aby jeho opravu zabezpečili zamestnanci navrhovateľa. Navrhovateľ síce podriadil uvedený skutkový stav inému právnemu režimu, naposledy zmluve o nájme, pričom podľa neho obvyklosť a výšku odplaty navrhovateľ preukázal. Súd s prezentovaným právnym názorom navrhovateľa sa nestotožnil. Vedomosť odporcu o tom, že zákazníci, ktorí požiadali o opravu svojho vozidla v rámci odplaty za opravu, platili aj parkovné, nemôže nahradiť dohodu účastníkov o odplate za nájom parkovacieho miesta. Preto súd uvedený právny vzťah medzi navrhovateľom a odporcom neposúdil ako nájomný. Na počiatku existoval právny dôvod preto, aby vozidlo mohlo zostať v priestoroch prevádzky. Po skončení pracovného pomeru nastala situácia, čo v podstate ani odporca nepopieral, že v súvislosti s ukončením pracovného pomeru nemal záujem na vykonaní opravy. Odporca nepreukázal také skutočnosti, na základe ktorých bol oprávnený parkovať svoje osobné motorové vozidlo v strážených priestoroch navrhovateľa po 1.1.2006, t.j. v období, keď už s navrhovateľom nebol v pracovnoprávnom vzťahu a nedošlo k písomne uzatvorenej zmluve o vykonaní opravy. V konaní nebolo preukázané, že zo strany navrhovateľa mu

boli kladené prekážky, pre ktoré by si nemohol svoje vozidlo po uvedenom termíne prevziať. Tvrdenia odporcu považoval za účelové. Súd tak vyhodnotil, že v októbri 2005 došlo medzi navrhovateľom a odporcom k uzavretiu ústnej zmluvy o úschove bez dojednaní prípadnej odplaty a bez konkrétneho dojednaní o jej časovom trvaní. Z ust. § 748 Občianskeho zákonníka vyplýva povinnosť zložiteľa nahradiť uschovávateľovi nevyhnutné náklady, ktoré na vec pri jej opatovaní vynaložil. Súd preto doplnil dokazovanie, a to zabezpečením podrobnej špecifikácie nákladov, podľa ktorej navrhovateľ vychádzal zo znaleckého posudku č. 16/2004, z právnych predpisov o minimálnej mzde a skutočne vynaložených nákladoch v roku 2006 a 2007. Výšku nevyhnutných nákladov vyčíslil sumou 200,- Sk za deň, pričom táto nezaratáva prípadný zisk navrhovateľa. Tieto náklady sú dostatočne špecifikované na to, aby súd ustálil, že ide o nevyhnutné náklady, ktoré navrhovateľ musí vynaložiť v súvislosti s úschovou každého motorového vozidla, ktoré je odparkované v jeho stráženom areáli, a preto aj v prípade odporcu resp. jeho vozidla museli byť vynaložené, aby tam bolo vozidlo ponechané bez prípadného poškodenia. Navrhovateľ si z tohto titulu uplatňuje od odporcu tie nevyhnutné náklady, ktoré nazval parkovným za obdobie od 1.1.2006 do dátumu 22.11.2007, t.j. za obdobie 691 dní, čo predstavuje 138.200,- Sk. Navrhovateľ však túto sumu uplatnil iba vo výške 137.945,- Sk čiže 4.578,94 Eur. V súlade s ust. § 517 ods. 1, 2 O.s.p. súd priznal navrhovateľovi aj úrok z omeškania, pričom ako vznik okamihu omeškania odporcu so zaplatením sumy považuje súd v deň doručenia žaloby na súd, t.j. deň 28.3.2008 a od tohto dňa priznal navrhovateľovi úrok z omeškania, a to vo výške dvojnásobku úrokovej sadzby, teda vo výške 8,5%. Vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa na zaplatenie úroku z omeškania ako nedôvodný zamietol. Výrok o trovách konania sa opiera o ust. § 142 ods. 3 O.s.p., keď navrhovateľ mal v konaní iba nepatrný neúspech. Priznal mu náhradu trov konania vo výške 100% v zmysle § 151 ods. 7 O.s.p., pričom o konkrétnej výške trov rozhodne samostatným uznesením.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie odporca, a to do výroku, ktorým bol zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 4.578,93 Eur s 8,5% úrokom z omeškania ročne od 28.3.2008 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň proti výroku, ktorým bol zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi trovy konania v rozsahu 100%. Nesúhlasí s vysloveným záverom súdu, že medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu ústnej zmluvy o úschove. Podstatou zmluvy o úschove je odovzdanie veci inému do opatrovania. Bez tohto účelu pri prevzatí veci len z ochoty úschova nevzniká. Odporca sa s navrhovateľom nijakým spôsobom nedohodol na opatrovaní veci. Vďaka zmluvným strán nesmerovala k uzavretiu zmluvy o úschove, čo vyplýva aj z toho, že odporca navrhovateľovi neodovzdal kľúče od vozidla. Jediným dôvodom odparkovania motorového vozidla odporcu v areáli navrhovateľa bola nepojazdnosť jeho vozidla, keďže bol zamestnancom, bolo mu umožnené auto zaparkovať. Vzhľadom na okolnosti je zrejmé, že strany v tomto čase sa nijakým spôsobom nezaoberali dĺžkou parkovania. Faktom je, že odporca mal súhlas navrhovateľa spočívajúci v odparkovaní jeho poškodeného vozidla v priestoroch prevádzky navrhovateľa, čo potvrdil ako navrhovateľ, odporca aj svedkovia. Zo samotného skončenia pracovného pomeru medzi účastníkmi nemožno však vyvodzovať, že tento súhlas bol odvolaný, resp. že zanikol. Súd založil povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi žalovanú sumu, na ustanoveniach § 747 a § 748 Občianskeho zákonníka. Odhliadnuc od právneho názoru, že medzi účastníkmi nedošlo k uzavretiu zmluvy o úschove, odporca považuje za nevyhnutné vyjadriť sa aj k nákladom úschovy uvedeným navrhovateľom. Ako nevyhnutné náklady navrhovateľ uviedol náklady, ktoré sú nákladmi jeho podnikateľskej činnosti a rozhodne nemajú nič spoločné s parkovaním motorového vozidla odporcu u navrhovateľa. Rozsah platených nákladov pri úschove zákon vymedzuje len na úhradu nevyhnutných nákladov a neberú sa úvahy ani náklady účelne vynaložené. Náklady uvedené navrhovateľom, sú náklady, ktoré vynakladá pri svojej podnikateľskej činnosti, predaj motorových vozidiel a servis vozidiel. Ak by navrhovateľ tieto náklady nevynaložil, tak by ani nemohol vykonávať svoju podnikateľskú činnosť. Všetky náklady uvedené navrhovateľom sú ním vynaložené bez ohľadu na to, či vozidlo odporcu bolo alebo nebolo odparkované v jeho areáli. Podľa názoru odporcu navrhovateľ mal možnosť uplatňovať voči odporcovi v konaní náhradu škody, avšak za splnenia všetkých podmienok. Rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za nesprávne a nezákonné a postihnuté vadou podľa § 205 ods. 2 písm. e/ O.s.p. Žiada preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh v celom rozsahu zamietne a prizná odporcovi náhradu trov konania.

Navrhovateľ vo vyjadrení sa nestotožňuje s argumentáciou odporcu. Motorové vozidlo je hnutelnou vecou, s ktorou sa dá nakladať. V rámci úschovy, t.j. opatrovania veci, môžeme motorové vozidlo postaviť na úroveň batožiny (uzamknutého kufra alebo iného uzamknutého tovaru), ani v tomto prípade sa neodovzdávajú kľúče od batožiny uschovávateľovi. Takto nepostupuje vlastník motorového vozidla ani pri parkovaní svojho vozidla na stráženom parkovisku, aby odovzdával kľúče od motorového

vozidla. K reálnemu odovzdaniu veci motorového vozidla podľa navrhovateľa došlo, a to tým, že odporca po dohovore s riaditeľom navrhovateľa a za pomoci prijímacieho technika dal motorové vozidlo na parkovacie miesto v stráženom objekte navrhovateľa. Neodovzdanie kľúčov od vozidla práve deklarovalo, že odporca nedal svoje motorové vozidlo do opravy, resp. následnej opravy. Odporca od samého začiatku nepopiera, že zaparkoval svoje motorové vozidlo v stráženom objekte navrhovateľa a taktiež jasne uviedol vo svojom prvom odvolaní zo dňa 15.4.2010, že odporca mal súhlas navrhovateľa spočívajúci v odparkovaní jeho poškodeného vozidla v priestoroch prevádzky navrhovateľa, čo potvrdil ako navrhovateľ, odporca aj svedkovia. Na základe takto udeleného súhlasu vznikol medzi navrhovateľom a odporcom špecifický právny vzťah, na základe ktorého odporca so súhlasom navrhovateľa mal odparkované vozidlo v priestoroch jeho prevádzky. K zániku tohto vzťahu mohlo dôjsť len na základe odvolania súhlasu navrhovateľa. Na základe tohto právneho vzťahu vznikli práva a povinnosti tak navrhovateľovi ako aj odporcovi. Sám odporca tvrdí, že medzi ním a navrhovateľom došlo k právnemu vzťahu, t.j. k zmluvnému vzťahu, z ktorého vyplývajú pre obidvoch účastníkov práva a povinnosti. Poukazuje na výpoveď svedka Ing. M., z ktorej vyplýva, že minimálne v období, keď došlo k ukončeniu pracovného pomeru, odporca bol upozornený na to, že ak vozidlo z priestorov firmy neodstráni, budú vyvolané určité konzekvencie. Niet pochybnosti, že odporca po ukončení pracovného pomeru dňa 31.12.2005 ponechal svoje motorové vozidlo odparkované v stráženom objekte u navrhovateľa. Pokiaľ sa odporca bráni v časti nevyhnutných nákladov vynaložených zo strany navrhovateľa na zabezpečenie úschovy, navrhovateľ sa s jeho názorom nestotožňuje, nakoľko uschovávateľ musel vynaložiť náklady na zabezpečenie úschovy, teda priestor, techniku, energie, personál, poistenie, a to bez ohľadu na to, či má alebo nemá v úschove vec, alebo má v úschove jednu vec, alebo 40 vecí po dobu 24 hodín. Uschovávateľ si musí vynaložené náklady rozpočítať a premietnuť do požadovanej ceny, ktorú má zaplatiť zložiteľ. Náklady, ktoré navrhovateľ predložil súdu, sú nákladmi, bez ktorých sa úschova v konkrétnom prípade nemohla uskutočniť. Náklady boli vypočítané na jedno parkovacie miesto v uzavretom stráženom areáli. Navrhovateľ je presvedčený o dôvodnosti svojho návrhu.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. (z toho dôvodu sa rozhodnutie krajského súdu nedotýka odvolaním nenapadnutého výroku, ktorým okresný súd vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O.s.p. rozsudok okresného súdu v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. v napadnutom rozsahu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Rozhodnutie okresného súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Okresný súd na daný zistený skutkový stav veci aplikoval nesprávnu právnu normu, zo skutkového stavu zisteného okresným súdom nemožno vyvodiť uzatvorenie platnej zmluvy o úschove v zmysle ust. § 747 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Pojmovým znakom úschovy je prevzatie určitej hnutelnej veci do úschovy, pričom opatrovanie prevzatej veci je podstatou a účelom zmluvy. Kauzou zmluvy o úschove je starostlivé opatrovanie cudzej veci. Podstatnou náležitosťou zmluvy o úschove okrem určenia zmluvných strán a určenia predmetu úschovy je vyjadrenie záväzku uschovávateľa vec opatrovať (t.j. zachovať podstatu opatrovanej veci a uchrániť ju pred poškodením).

Zo zisteného skutkového stavu veci prvostupňovým súdom nemožno vyvodiť uzatvorenie platnej zmluvy o úschove. Vychádzajúc z pôvodnej dohody účastníkov konania, t.j. na jednej strane odporcu a na druhej strane za navrhovateľa riaditeľa jeho spoločnosti, dohoda strán smerovala k umožneniu parkovania na určitý čas na pozemku navrhovateľa. Zo žiadnej preukázanej skutočnosti nemožno vyvodiť záväzok navrhovateľa opatrovať prevzatú vec, čo je podstatou a účelom zmluvy o úschove.

Medzi účastníkmi konania nemožno konštatovať platné uzatvorenie zmluvy o úschove. Právne posúdenie veci prvostupňovým súdom je preto nesprávne čo do základu, ako aj čo do výšky posúdenia nároku.

Medzi účastníkmi nie je sporné, že počiatočné umiestnenie vozidla na pozemku navrhovateľa uskutočnil odporca s jeho súhlasom. Z vykonaných dôkazov je však preukázané, že najneskôr skončením pracovného pomeru bol odporca vyzvaný, aby si motorové vozidlo z pozemku navrhovateľa odviezol.

Odporca tak neučinil a nepreukázal, že existovali okolnosti na strane navrhovateľa, pre ktoré si motorové vozidlo nemohol odviešť. Počnúc od 1.1.2006 odporca na pozemku navrhovateľa mal umiestnené jeho motorové vozidlo bez právneho dôvodu, neoprávnene, keďže počnúc od 1.1.2006 nemal odporca žiadny právny titul užívať pozemok navrhovateľa na parkovanie motorového vozidla.

Užívanie cudzej nehnuteľnosti (pozemku) alebo jej časti bez nájomnej zmluvy či iného titulu oprávňujúceho užívať cudziu vec sa na základe ustálenej judikatúry považuje za bezdôvodné obohatenie - plnenie bez právneho dôvodu. Takýto užívateľ nie je schopný vrátiť spotrebované plnenie v podobe výkonu práva užívania cudzej veci a je preto povinný nahradiť bezdôvodné obohatenie peňažnou formou. Užívanie cudzieho majetku bez právneho dôvodu s povinnosťou vydať bezdôvodné obohatenie predstavuje všeobecné poňatie právneho princípu, ktorý je potrebné aplikovať na vopred bližšie neurčené prípady. Pri posudzovaní veci je potrebné vždy vychádzať zo všeobecného poňatia vlastníckeho práva, ako práva, ktoré môže byť obmedzené len so súhlasom vlastníka alebo na základe zákona.

V danom prípade sa navrhovateľ domáha od odporcu plnenia za obdobie od 1.1.2006 do 22.11.2007. Možno konštatovať, že po celé toto obdobie odporca bez právneho dôvodu užíval pozemok navrhovateľa na parkovanie svojho motorového vozidla. Medzi účastníkmi preto vznikol právny vzťah bezdôvodného obohatenia, ktoré odporca získal na úkor navrhovateľa a je mu ho povinný vydať. Ide o plnenie, ktoré získal odporca bez právneho dôvodu, a to o čo sa bezdôvodne obohatil, je povinný vydať navrhovateľovi.

Je potrebné, aby okresný súd ustálil výšku majetkového prospechu, ktorá vznikla na strane odporcu využívaním pozemku navrhovateľa bez právneho dôvodu. Táto sa musí opierať o finančné ocenenie prospechu, ktorý vznikol účastníkovi užívaním veci. Dôkazné bremeno na preukázanie výšky prospechu má navrhovateľ.

Inštitút bezdôvodného obohatenia smeruje k odčerpaniu prostriedkov od osoby, ktorá ich získala a výška plnenia za užívanie cudzej veci sa preto odvodzuje od prospechu, ktorý získal obohatený, ktorý je povinný vydať to, čo získal neoprávneným užívaním cudzej veci. Majetkovým vyjadrením tohto prospechu je potom peňažná suma, ktorá zodpovedá obvyklému nájomnému, v danom prípade ho možno nazvať aj parkovným, realizovanému zvyčajne v danom mieste a čase za porovnateľné parkovné miesta.

Pokiaľ ide o náklady, ktoré vyčíslil navrhovateľ vo výške 200,- Sk na jeden deň, súd ich bez bližšieho odôvodnenia prevzal ako nevyhnutné náklady, ktoré navrhovateľ vynaložil, pričom však nemožno konštatovať, že je daná príčinná súvislosť všetkých uvedených nákladov s neoprávneným užívaním časti nehnuteľnosti navrhovateľa odporcom. Predmetom právneho vzťahu zo strany odporcu bolo iba využívanie časti pozemku navrhovateľa na parkovanie vozidla odporcu. Predmetom záväzkového vzťahu nebolo stráženie ani iné opatrovanie motorového vozidla, teda nie je tu daná súvislosť s nákladmi na miestnosť strážnika, náklady na mzdy, elektrinu, kúrenie a správnu réžiu.

V danom prípade pre určenie výšky nároku je potrebné zaoberať sa obvyklým parkovným v danom mieste a čase za porovnateľné parkovacie miesto, pričom je treba zohľadniť aj dobu parkovania. Je známe, že obce a mestá prenajímajú parkovacie miesta fyzickým a právnickým osobám, pričom pokiaľ ide o výšku parkovného, táto sa spravuje lokalitou (v centre je parkovanie drahšie ako na periférii mesta a obce), ako aj je priamo závislá od času parkovania (parkovanie na hodinu je drahšie ako parkovanie na deň, mesiac, rok pri prepočte na časovú jednotku) .

Je preto potrebné vykonať dokazovanie na určenie výšky nároku. Nie je vylúčené, že výšku plnenia určí súd podľa svojej úvahy. Táto však musí byť založená na logickom a jasnom odôvodnení.

Z uvedených dôvodov krajský súd napadnutý rozsudok ako vecne nesprávny zrušil a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd v ďalšom priebehu konania sa vysporiada s výškou uplatneného nároku, viazaný vysloveným právnym záverom krajského súdu, že medzi účastníkmi vznikol právny vzťah z titulu bezdôvodného obohatenia v zmysle ust. § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. V ďalšom konaní okresný súd rozhodne aj o trovách prvostupňového a odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok **n i e** je prípustný.